

An aerial photograph of a large, white, two-story villa with a red-tiled roof, situated in a clearing surrounded by a dense forest. The villa has a prominent chimney and a small balcony. To the left, there are some smaller buildings and a stream. The surrounding forest is mostly bare, suggesting autumn or winter, with some evergreen trees scattered throughout.

Gemensamt kommunalt HVB-hem Disponentens villa, Idkerberget

Bakgrund

- Under våren 2019 fick socialchefs nätverket i uppdrag att hitta möjliga samarbetsområden för att gemensamt möta utmaningar kring ekonomi och kompetensförsörjning.
- Ett identifierat område var ett gemensamt HVB-hem utifrån svårigheter att placera och höga placeringskostnader.
- Ett antal positiva effekter synliggjordes såsom en hållbar vårdkedja och en kvalitativ vård och omsorg på ett kostnadseffektivt sätt i Dalarna.
- En vårdkedja inom Dalarna underlättar nätverksarbete och återgång till sysselsättning och ett självständigt liv för ungdomarna.
- Målet är att HVB-hemmet ska bedrivas med individens behov i fokus samt utifrån ett kvalitativt och ekonomiskt hållbart perspektiv. I vilket alla deltagande kommuner ska ha inflytande, delaktighet och ansvar för.
- Borlänge kommun utsågs till värdkommun och skickade ut en förfrågan till de andra kommunerna om vilka som ville delta i det gemensamma HVB-hemmet

Svar från kommunerna

- Tackat JA:
 - Falun
 - Borlänge
 - Ludvika
 - Avesta
 - Leksand
 - Hedemora
 - Gagnef
 - Smedjebacken
 - Orsa
 - Älvdalen
 - (Mora) Tar slutligt beslut i KF i september
 - (Rättvik)Tar slutligt beslut i KF i september
- Tackat NEJ:
 - Säter
 - Malung-Sälen
 - Vansbro

Hur långt har vi kommit?

- Inväntar svar från samtliga kommuner
- Ett utkast till samverkansavtal har tagits fram.
- När samtliga kommuner svarat samlar vi de deltagande kommunerna för att tillsammans se över och komma överens om samverkansavtalets slutliga utformning och teckna ett samverkansavtal.
- Därefter startar styrgruppen upp där samtliga deltagande kommuner ska ha en deltagande representant med mandat för att ta beslut rörande HVB-hemmet och dess slutliga utformning.
- Ort och lokal är klara

Disponentens Villa i Idkerberget

- Upphandling av entreprenör är klar
- Färdiga skisser på HVB-hemmet är klara
- Styrgruppsmöten och workshops kring den slutliga utformningen av boendet är inbokade under hösten.
- Utformningen av boendet är påverkansbart fram till december.
- Utvändig byggstart under september månad.
- Boendet beräknas vara klart till sommaren 2026
- En budget för boendet är framtagen.
- Föreståndare ska anställas under hösten.

Utredning SOU 2025:84

Utredningens uppdrag

- Analysera hur en ökad differentiering av vården vid HVB bättre tillgodoser barns och ungas individuella vårdbehov och rättigheter
- •Analysera förutsättningarna att införa särskilda befogenheter vid HVB, bl.a. begränsning av vistelse utanför HVB, begränsning av elektronisk kommunikation, urinprovskontroll, rumsvisitation samt omhändertagande av otillåtna föremål
- •Utredningen ska *inte* lämna förslag om SiS särskilda ungdomshem eller HVB för vuxna.

Från HVB till Hem för Barn och Unga. (HBU)

- Utredningen anser att det krävs en omfattande reform av institutionsvård för barn och unga i syfte att säkerställa en ändamålsenlig och meningsfull vård i en trygg och säker vårdmiljö. Reformen behövs även för att motverka instabilitet i vårdkedjan och stärka arbetet med att förebygga brott och andra sociala problem. Utredningen föreslår att en ny placeringsform för barn och unga 0–20 år ska införas i socialtjänstlagen: *hem för barn och unga*.
- *1.Hem för barn och föräldrar.*
- *2.Generella hem för barn och unga.*
- *3.Specialiserade hem för barn och unga.*
- Utredningen föreslår att placeringsformen HBU träder i kraft den första februari 2027 med en omställningsperiod till sista januari 2028.

Generella Hem för Barn och Unga

- Utredningen föreslår en reglering av att ett generellt hem för barn och unga ska erbjuda vård med en eller flera av följande inriktningar:
- Begynnande missbruk.
- Begynnande kriminalitet.
- Utagerande beteende.
- Annat socialt normbrytande eller nedbrytande beteende.
- Brister i omsorgen.

Specialiserade Hem För Barn och Unga

- När det gäller specialiserade hem för barn och unga så ska de erbjuda vård med endast en av följande inriktningar:
 - Utredning.
 - Särskilda skyddsbehov.
 - Integrerad vård.
 - Skadligt bruk eller beroende.
 - Sexuell beteendeproblematik.
 - Kriminalitet.

Vårdmiljön och utformandet av hem och enheter

- Vårdmiljön vid en enhet vid ett hem för barn och unga ska vara utformad och lämplig för de barn och unga som vårdas där utifrån vårdbehov och ålder.
- Hem för barn och unga kan vara utformade som en enskild enhet, enskilda enheter med gemensamma utrymmen eller enskilda enheter med personalutrymmen i anslutning.
- Ett hem för barn och unga får bestå av högst tre enheter.
- En föreståndare får förestå högst tre enheter vid hem för barn och unga samtidigt. Detsamma gäller för den som utses att utföra arbetsuppgifter i föreståndarens ställe.
- Utredningen föreslår en reglering av att en enhet på ett generellt eller specialiserat hem för barn och unga högst får vårda sex barn eller unga samtidigt. Om det finns särskilda skäl får högst sju barn eller unga vårdas samtidigt under en kortare tid.

Sammanfattning HBU

- Föreståndaren får stora befogenheter.
- Tydligare krav på personalens kompetenser.
- Sex ungdomar per enhet.
- Varje HBU kan innehålla tre enheter.
- Tryggare vård
- Inte blanda yngre med äldre

Målsättning med vårt gemensamma behandlingshem

- Målet är att HVB-hemmet ska bedrivas med individens behov i fokus samt utifrån ett kvalitativt och ekonomiskt hållbart perspektiv. I vilket alla deltagande kommuner ska känna delaktighet och ansvar. Målet förankras i följande nyckelord:
- **Samsjuklighet & Samverkan** - Skapa förutsättningar för att unga personer med misstänkt eller konstaterad samsjuklighet får tillgång till de psykiatriska, psykosociala och sociala insatser som de är i behov av. Syftet är att säkerställa att den unge får insatser för sin samsjuklighet genom ett nära samarbete med Region Dalarna.
- **Evidensbaserade insatser** –bryta ogynnsam utveckling.
- **Insyn** – Kvalitetssäkra vård, omsorg och behandling genom ett systematiskt arbete med kvalitets- och ledningssystem.
- **Geografisk närhet** - Öka möjlighet till samverkan mellan Region Dalarna och kommunerna och den unges övriga nätverk. Detta genom att ungdomarna inte sprids genom hela landet